

NAPOMENE
UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA 2015. GODINU

JKP „Gradske pijace“, Beograd

Beograd, 13.06.2016. godine

NAPOMENE UZ FINANSIJSKI IZVEŠTAJ

1. OPŠTE INFORMACIJE

Pod današnjim nazivom JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE GRADSKJE PIJACE BEOGRAD (ZVEZDARA), (u daljem tekstu „Preduzeće“) posluje od 1990. godine. Preduzeće je upisano u registar Privrednog suda u Beogradu rešenjem broj Fi 8166/89 od 29. decembra 1989. godine, a osnivač je Skupština grada Beograda (Rešenje Skupštine Grada Beograda 3 - 568/89-XXVII-01).

Preduzeće je u 2005. godini izvršilo prevođenje iz registra Trgovinskog suda u Beogradu (broj registarskog uložka: 1-26-00) u registar privrednih subjekata Agencije za privredne registre, rešenje BD 18949/2005 od 23.07.2005. godine.

Preduzeće je registrovano za obavljanje komunalne delatnosti: održavanje i opremanje pijaca i objekata na pijacama i prostora za promet poljoprivredno-prehrambenih proizvoda na malo, izgradnja i rekonstrukcija pijaca, izdavanje u zakup objekata i prostora za promet proizvoda zanatstva, postavljanje, održavanje i izdavanje u zakup uličnih tezgi i kioska na mestima predviđenim za promet proizvoda i drugo.

Preduzeće obavlja svoju delatnost na teritoriji opština Voždovac, Vračar, Zvezdara, Zemun, Novi Beograd, Palilula, Rakovica, Savski Venac, Stari grad, Ćukarica, a na teritoriji opština Barajevo, Grocka, Lazarevac, Obrenovac, i Sopot uz saglasnost Skupštine grada Beograda.

Na osnovu Odluke Skupštine grada Beograda od 14. 02. 2001. godine, saglasnosti Republičke direkcije za imovinu od 25.04.2001. godine, Odluke Upravnog odbora Preduzeća od 05. 04. 2001. godine, kao i Ugovora o prenosu prava korišćenja bez naknade izvršeno je izdvajanje iz Preduzeća gradske pijace u Mladenovcu sa prenosom bez naknade svih imovinskih i dr. prava.

Preduzeće trajno i sistematski pruža komunalne usluge u okviru registrovane delatnosti. Sredstva za obavljanje delatnosti Preduzeće obezbeđuje iz prihoda od komunalnih usluga, zakupa tezgi, lokala i prostora na pijacama. Cene komunalnih usluga se formiraju u skladu sa zakonom, internim odlukama i uz saglasnost nadležnog organa Skupštine grada Beograda.

Sedište Preduzeća je u Beogradu ul. Živka Karabiberovića broj 3.

Šifra delatnosti: 6820 – Iznajmljivanje vlastitih ili iznajmljenih nekretnina i upravljanje njima;

Matični broj: 07034628;

Poreski identifikacioni broj: 101721046;

Oznaka i broj rešenja u sudu: Rešenje broj Fi 8166/89 od 29. decembra 1989. godine

Prosečan broj zaposlenih po osnovu stanja krajem svakog meseca prema podacima za 2015. godinu iznosi 190.

Reviziju finansijskih izveštaja za prethodnu godinu izvršio je „Euroaudit“ doo. Beograd i izrazio pozitivno mišljenje.

U skladu sa članom 6. Zakona o računovodstvu („Službeni glasnik RS“, 62/13) Preduzeće je razvrstano u **srednje** pravno lice i prema stavu 1 člana 21. Zakona o reviziji („Službeni glasnik RS“, 62/13) obavezno je da izvrši reviziju finansijskih izveštaja.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Osnove za sastavljanje finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaji Preduzeća su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (Službeni glasnik RS, br. 62/2013) i drugim računovodstvenim propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji.

Na osnovu Zakona o računovodstvu, pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa zakonskom i profesionalnom regulativom, koja podrazumeva Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“), kao i tumačenja koja su sastavni deo standarda.

Prevod Okvira, MRS, MSFI i tumačenja, izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenja međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, utvrđuje se rešenjem Ministra finansija i objavljuje u Službenom glasniku RS. Do datuma sastavljanja finansijskih izveštaja za 2014. godinu prevedeni su i objavljeni standardi i tumačenja standarda (»Sl. Glasnik RS« br. 35/2014).

Shodno tome, prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja Preduzeće primenjuje MRS, MSFI i tumačenja koja su na snazi za godinu koja se završava 31. decembra 2014. godine.

Prezentacija finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike (Službeni glasnik RS, br. 95/2014).

Finansijski izveštaji su iskazani u hiljadama dinara (RSD), osim ukoliko nije drugačije navedeno. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

Uporedni podaci prikazani su u hiljadama dinara (RSD), važećim na dan 31. decembra 2013. godine i 31. decembra 2014. godine,

Računovodstveni metod

Finansijski izveštaji su sastavljeni po metodu prvobitne nabavne vrednosti (istorijskog troška), osim ukoliko MSFI ne zahtevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u računovodstvenim politikama.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Pravila procenjivanja – osnovne pretpostavke

Finansijski izveštaji su sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (načelo uzročnosti) i načelu stalnosti poslovanja.

Prema načelu nastanka poslovnog događaja, poslovni događaj se priznaje kada je nastao i uključuje se u finansijske izveštaje u periodu na koji se odnosi, nezavisno od prijema isplate novca u vezi sa tim poslovnim događajem.

Finansijski izveštaji su sastavljeni pod pretpostavkom da će Preduzeće da posluje u neograničenom vremenskom periodu i da će da nastavi sa poslovanjem i u doglednoj budućnosti.

3.2. Priznavanje elemenata finansijskih izveštaja

Sredstvo se priznaje u bilansu stanja kada je verovatno da će po osnovu korišćenja sredstava buduće ekonomske koristi priticati u Preduzeće i kada sredstvo ima nabavnu vrednost ili cenu koštanja ili vrednost koja može da se pouzdano izmeri.

Obaveza se priznaje u bilansu stanja kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi proisteći iz podmirenja sadašnjih obaveza i kada se iznos obaveze koja će se podmiriti može pouzdano da izmeri.

Prihod se priznaje u bilansu uspeha kada je povećanje ekonomskih koristi povezano sa povećanjem sredstva ili smanjenjem obaveza koje mogu pouzdano da se izmere, odnosno da priznavanje prihoda nastaje istovremeno sa priznavanjem povećanja sredstava ili smanjenja obaveza.

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha kada smanjenje ekonomskih koristi koje je povezano sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obaveza može pouzdano da se izmeri, odnosno da priznavanje rashoda nastaje istovremeno sa priznavanjem porasta obaveza i smanjenjem sredstava.

Kapital se iskazuje u skladu sa finansijskim konceptom kapitala kao uloženi novac ili uložena kupovna moć i predstavlja neto imovinu Preduzeća. Iz finansijskog koncepta kapitala proističe koncept očuvanja kapitala. Očuvanje kapitala meri se nominalnim monetarnim jedinicama – RSD. Po ovom konceptu dobitak je zarađen samo ako finansijski (ili novčani) iznos neto imovine na kraju perioda premašuje finansijski (ili novčani) iznos neto imovine na početku perioda, nakon uključivanja bilo kakvih raspodela vlasnicima ili doprinosa vlasnika u toku godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

3.3. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza u Srbiji, koji je važio na dan poslovne promene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza za taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike, nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Srednji kursevi za devize, utvrđeni na međubankarskom tržištu deviza, primenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u dinare, za pojedine glavne valute su bili sledeći:

	31.12.2015.	31.12.2014.
1 EUR	121.6261	120.9583
1 USD	111.2468	99.4641
1 CHF	112.5230	100.5472

3.4. Koeficijenti rasta cena na malo u Republici Srbiji (godišnja inflacija):

Mesec	2015.	2014.
Januar	0.001	0.031
Februar	0.008	0.026
Mart	0.019	0.023
April	0.018	0.021
Maj	0.015	0.021
Jun	0.019	0.013
Jul	0.010	0.021
Avgust	0.021	0.015
Septembar	0.014	0.021
Oktobar	0.014	0.018
Novembar	0.013	0.024
Decembar	0.015	0.017

3.5. Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja se odnose na kamate i druge troškove koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstva (investicije) koje se osposobljava za upotrebu, uključuju se u nabavnu vrednost ili cenu koštanja tog sredstva. Ostali troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

3.6. Umanjenje vrednosti imovine

Na dan svakog bilansa stanja, Preduzeće preispituje knjigovodstvenu vrednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procenjuje se nadoknativi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće proceniti nadoknativi iznos pojedinog sredstva, Preduzeće procenjuje nadoknativi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknativa vrednost je neto prodajna cena ili vrednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša.

Ako je procenjen nadoknativi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrednosti, onda se knjigovodstvena vrednost tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju deo gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promena na kapitalu.

3.7. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se priznaju samo kada je verovatno da će od tog ulaganja priticati ekonomske koristi i kada je nabavna vrednost ulaganja pouzdano merljiva, a obuhvataju se: ulaganja u razvoj, koncesije, patent, franšize, licence, ulaganja u ostalu nematerijalnu imovinu (u okviru kojih su dugoročno plaćeni troškovi zakupa, pravo korišćenja državnog zemljišta). Nematerijalna ulaganja, vrednuju se u skladu sa MRS 38 – Nematerijalna ulaganja. Početno priznavanje nematerijalnih ulaganja vrši se po nabavnoj vrednosti (paragraf 74 MRS 38).

Nakon početnog priznavanja, nematerijalno ulaganje se iskazuje po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja umanjenoj za ukupnu amortizaciju i ukupne gubitke zbog obezvređenja.

Obračun amortizacije vrši se od početka meseca u kome sredstvo stavljeno u upotrebu.

Pri prvoj primeni MSFI/MRS (2006. godine) izvršena je revalorizacija nematerijalnih ulaganja.

Amortizacija nematerijalnih ulaganja obračunava se proporcionalnom metodom po stopama od 14.29% do 50%, osim ulaganja čije je vreme korišćenja utvrđeno ugovorom, kada se otpisivanje vrši u rokovima koji proističu iz ugovora.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

3.8. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno po ceni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrednost čini fakturna vrednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Oprema se kapitalizuje ako je vek njenog korišćenja duži od jedne godine i ako je njena pojedinačna vrednost veća od vrednosti propisane poreskim propisima.

Naknadna ulaganja u nekretnine, postrojenja i opremu, koja imaju za cilj produženje korisnog veka upotreba ili povećanje kapaciteta, povećavaju knjigovodstvenu vrednost

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema se vrednuju po njihovoj nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja umanjenoj za ukupan iznos obračunate amortizacije i ukupan iznos gubitaka zbog obezvređenja.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se obračunava na vrednost nekretnina, postrojenja i opreme na početku godine, odnosno na nabavnu vrednost opreme stavljene u upotrebu tokom godine, primenom proporcionalne metode u toku procenjenog korisnog veka upotrebe sredstava. Preduzeće je u 2008. godini izvršilo preispitivanje korisnog veka trajanja i na osnovu novoutvrđenog korisnog veka promenilo amortizacione stope pojedinih sredstava, i one sada iznose:

Glavne kategorije sredstva	Koristan vek upotrebe u godinama	Stope amortizacije u %
Zgrada od betona	30 do 77	1.3% do 3.33%
Montažni objekti	4 do 32	3.13% do 25%
Kontejneri i tezge	3 do 19	5.26% do 33.33%
Računarska oprema	2 do 10	10% do 50%
Nameštaj	2 do 19	5.26% do 50%
Putnička vozila	6.5 do 14	7.14% do 15.38%
Teretna vozila	7 do 14	7,14% do 14.29%
Platoi	50 do 67	1.5% do 2%
Nematerijalna ulaganja	2 do 7	14.29% do 50%

Obračun amortizacije počinje od početka meseca u kojem je sredstvo stavljeno u upotrebu. Amortizacione stope se mogu revidirati svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali nameravani vek njihovog korišćenja.

Sredstvo se isknjižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrednosti i knjigovodstvene vrednosti) priznaju se u bilansu uspeha odgovarajućeg perioda.

3.9. Investicione nekretnine

Ova imovina obuhvata zemljište i građevinske objekte namenjene izdavanju u zakup. Početno priznavanje investicionih nekretnina se vrši po nabavnoj ceni.

Nakon početnog priznavanja, investicione nekretnine se knjiže po njihovoj nabavnoj vrednosti umanjenoj za ukupan iznos ispravki vrednosti po osnovu amortizacije i ukupan iznos ispravki vrednosti po osnovu obezvređenja.

3.10. Zalihe

Zalihe se vrednuju po nabavnoj vrednosti, odnosno ceni koštanja, ili neto prodajnoj vrednosti, u zavisnosti koja je niža.

Nabavna vrednost uključuje vrednost po fakturi dobavljača, uvozne dažbine, transportne troškove i druge zavisne troškove nabavke. Cena koštanja obuhvata troškove direktnog materijala, direktnog rada i indirektno troškove proizvodnje. Troškovi su uključeni u cenu koštanja na bazi normalnog stepena iskorišćenosti kapaciteta, ne uključujući troškove kamata i troškove perioda.

Neto prodajna vrednost predstavlja vrednost po kojoj zalihe mogu biti prodate u tržišnim uslovima poslovanja, nakon umanjenja za troškove prodaje.

Obračun izlaza zaliha utvrđuje se metodom prosečne ponderisane cene.

3.11. Učešća u kapitalu zavisnih društava

Zavisna društva su pravna lica koja se nalaze pod kontrolom Preduzeća. Kontrola podrazumeva moć upravljanja finansijskim i poslovnim politikama zavisnog društva. Smatra se da kontrola postoji kada Preduzeće poseduje, direktno ili indirektno, više od polovine vlasničkih ili glasačkih prava u zavisnom društvu. Učešća u kapitalu zavisnih društava priznaju se po nabavnoj vrednosti (metod udela).

3.12. Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalente. Preduzeće klasifikuje finansijska sredstva u neku od sledećih kategorija: sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha, investicije koje se drže do dospeća, krediti (zajmovi) i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su sredstva stečena. Rukovodstvo Preduzeća utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja.

Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze.

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodele prihoda od kamate i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja diskontuje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili gde je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se novac u blagajni, sredstva na tekućim i deviznim računima kao i kratkoročni depoziti do tri meseca koje je moguće lako konvertovati u gotovinu i koji su predmet niskog rizika od promene vrednosti.

Kredit i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja i plasmani sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu, klasifikuju se kao potraživanja i krediti (kratkoročni zajmovi) i potraživanja.

Kredit i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, primenom metode efektivne kamate, nakon umanjenja vrednosti po osnovu obezvređenja. Prihod od kamate se priznaje primenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gde priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Umanjenja vrednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Preduzeće procenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrednosti finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrednosti kroz bilans uspeha). Obezvređenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procenjeni budući novčani tokovi sredstava biti izmenjeni.

Obezvređenje (ispravka vrednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospelih potraživanja koja su dospela a nisu naplaćena u periodu od 180 dana pre datuma bilansa, a direktno ako je nemogućnost naplate izvesna i dokumentovana. Promene na računu ispravke vrednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspeha. Naplata otpisanih potraživanja uključuje se u bilansu uspeha kao ostali prihod.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrednosti primljenih sredstava, umanjene za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspeha obračunskog perioda.

3.13. Porez na dobitak***Tekući porez***

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srbije. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primenom poreske stope od 15% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Preduzeća. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspeha koji se koriguje za stalne razlike koje su definisane propisima o oporezivanju porezom na dobit Republike Srbije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2015. godine**

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrednosti sredstva i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike, dok se odložena poreska sredstva priznaju u meri u kojoj je verovatno da će oporezivi dobiti biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se evidentira na teret ili u korist bilansa uspeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se evidentiraju direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

3.14. Primanja zaposlenih***Porezi i doprinosi na zarade i naknade zarada***

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Preduzeće je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Preduzeće je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Preduzeće je uključeno u druge oblike penzijskih planova i uplaćuje mesečno zaposlenima neoporezivi iznos doprinosa za dopunsko penziono osiguranje kod „Dunav društvu za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom“ ad. Beograd.

Otpremnine

U skladu sa Zakonom o radu i Kolektivnim ugovorom, Preduzeće ima obavezu da zaposlenom isplati otpremninu prilikom odlaska u penziju u visini dve prosečne zarade u Beogradu prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Preduzeće nije izvršilo procenu sadašnje vrednosti ove obaveze i nije formiralo odgovarajuće rezervisanje po tom osnovu.

Jubilarne nagrade

Pravo na jubilarnu nagradu povodom godišnjice neprekidnog rada zaposlenog u preduzeću, zaposleni stiče nakon provedenih prvih deset godina rada, a posle toga svake pete godine, i to: za 10 godina 0.5 prosečne zarade u preduzeću, 15 godina – 0.625 prosečne zarade u preduzeću, 20 godina – 0.75 prosečne zarade u preduzeću, 25 godina – 0.875 prosečne zarade u preduzeću, 30 godina – 1 prosečna zarada u preduzeću, 35 godina – 1.1 prosečne zarade u preduzeću i 40 godina 1.1 prosečne zarade u preduzeću. Ovo je definisano posebnim kolektivnim ugovorom Preduzeća.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

3.15. Prihodi i rashodi

Prihodi od prodaje robe, proizvoda i izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspeha pod uslovom da su svi rizici i koristi prešli na kupca. Prihodi od prodaje se evidentiraju u momentu isporuke robe i proizvoda ili izvršenja usluge. Prihodi se iskazuju po fakturnoj vrednosti, umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Rashodi se obračunavaju po načelu uzročnosti prihoda i rashoda.

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE (paragraf 125 MRS 1 – Prezentacija finansijskih izveštaja)

Sastavljanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Preduzeća da vrši procene i utvrđuje pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procenjenih iznosa.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtevaju vršenje procene i donošenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

4.1. Korisni vek nekretnina, postrojenja i opreme

Preduzeće procenjuje preostali korisni vek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procena korisnog veka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promenama ekonomskih i industrijskih faktora.

Ukoliko se sadašnja procena razlikuje od prethodnih procena, promene u poslovnim knjigama Preduzeća se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške“. Ove procene mogu da imaju značajne efekte na knjigovodstvenu vrednost nekretnina, postrojenja i opreme kao i na iznos amortizacije tekućeg obračunskog perioda.

4.2. Umanjenje vrednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Preduzeće vrši pregled knjigovodstvene vrednosti materijalne i nematerijalne imovine i procenjuje da li postoje indikacije za umanjeње vrednosti nekog sredstva. Prilikom procenjivanja umanjeња vrednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promene u dodeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrednost odnosne imovine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE31. decembar 2015. godine

4.3. Ispravka vrednosti potraživanja

Ispravka vrednosti sumnjivih i spornih potraživanja je izvršena na osnovu procenjenih gubitaka usled nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze u roku koji prelazi rok tolerancije naplativosti potraživanja. Procena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promene u uslovima poslovanja, delatnosti ili okolnostima vezanim za određene kupce mogu da imaju za posledicu korekciju ispravke vrednosti sumnjivih i spornih potraživanja obelodanjene u priloženim finansijskim izveštajima.

4.4. Ispravka vrednosti zastarelih zaliha i zaliha sa usporenim obrtom

Preduzeće vrši ispravku vrednosti zastarelih zaliha kao i zaliha sa usporenim obrtom. Pored toga, određene zalihe Preduzeća vrednovane su po njihovoj neto prodajnoj vrednosti. Procena neto prodajne vrednosti zaliha izvršena je na osnovu najpouzdanijih raspoloživih dokaza u vreme vršenja procene. Ova procena uzima u obzir očekivano kretanje cena i troškova u periodu nakon datuma bilansa stanja i njena realnost zavisi od budućih događaja koji treba da potvrde uslove koji su postojali na dan bilansa stanja.

4.5. Sudski sporovi

Prilikom odmeravanja i priznavanja rezervisanja i utvrđivanja nivoa izloženosti potencijalnim obavezama koje se odnose na postojeće sudske sporove rukovodstvo Preduzeća donosi određene procene. Ove procene su neophodne radi utvrđivanja verovatnoće nastanka negativnog ishoda i određivanja iznosa neophodnog za konačno sudsko poravnanje. Usled inherentne neizvesnosti u postupku procenjivanja, stvarni gubici mogu da se razlikuju od gubitaka inicijalno utvrđenih procenom. Zbog toga se procene koriguju kada Preduzeće dođe do novih informacija, uglavnom uz podršku internih stručnih službi ili spoljnih savetnika. Izmene procena mogu da u značajnoj meri utiču na buduće poslovne rezultate.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

5. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	u hiljadama dinara			
	Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	Ostala nematerijalna ulaganja	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ukupno
Nabavna bruto vrednost na početku godine	5,528	24,077	2,256	31,861
Povećanje:	1,132		2,617	3,749
Nabavke u toku godine	1,132		2,617	3,749
Smanjenje:	(36)	(40)	(1,132)	(1,208)
Aktiviranje i prenos na licence			(1,132)	(1,132)
Rashodovano u toku godine	(36)	(40)		(76)
Nabavna bruto vrednost na kraju godine	6,624	24,037	3,741	34,402
Kumulirana ispravka na početku godine	4,019	8,156		12,175
Povećanje:	1,835	2,180		4,015
Amortizacija u toku godine	1,835	2,180		4,015
Smanjenje:	10	40		50
Kumulirana ispravka u rashodovanju	10	40		50
Stanje ispravke na kraju godine	5,844	10,296		16.140
Neto sadašnja vrednost:				
31.12.2015. godine	780	13,741	3,741	18,262
Neto sadašnja vrednost:				
31.12.2014. godine	1,509	15,921	2,256	19,686

U okviru ulaganja u **koncesije, patente, robne i uslužne marke, softver i slična prava** sadašnje vrednosti 780 hiljada dinara evidentirana su ulaganja u nabavku licenci za korišćenje računarskih softvera.

Ostala nematerijalna ulaganja u iznosu od 13,741 hiljadu dinara obuhvataju ulaganja u:

- sistemske i aplikativne računarske softvere nabavljene odvojeno od računara,
- izradu Plana generalne regulacije za mrežu pijaca,
- izradu i implementaciju Sistema upravljanja kvalitetom ISO 9001:2008 i
- izradu baze podataka vlasničke strukture za 33 pijace.

6. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA**u hiljadama dinara**

	Građevinski objekti	Oprema	Investicione nekretnine	Ostale nekretn. postrojenja i oprema	Nekr. i oprema u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost na početku godine	4,817,213	410,598	1,319,401	851	68,310	6,616,373
Povećanje:	16,964	16,777			63,222	96,963
Nabavka i aktiviranje	16,964	16,142			63,222	96,328
Višak po popisu		635				635
Smanjenje:		(9,441)			(75,182)	(84,623)
Rashod u toku godine		(9,441)			(41,711)	(51,152)
Prenos na građevinske objekte i opemu					(33,742)	(33,742)
Nabavna vrednost na kraju godine	4,834,177	417,934	1,319,401	851	56,350	6,628,713
Kumulirana ispravka na početku godine	844,199	283,034	239,073			1,366,306
Povećanje:	115,313	32,384	27,869			175,566
Amortizacija	93,151	32,384	27,869			153,404
Korekcija mater. znač. greške iz ranijih godina (neobračunata amortizacija za 2012., 2013. i 2014. godinu)	22,162					22,162
Smanjenje:		(8,929)				(8,929)
Rashod u toku godine		(8,929)				(8,929)
Stanje na kraju godine	959,512	306,489	266,942			1,532,943
Neto sadašnja vrednost:						
31.12.2015. godine	3,874,665	111,445	1,052,459	851	56,350	5,095,770
Neto sadašnja vrednost:						
31.12.2014. godine	3,973,014	127,564	1,080,328	851	68,310	5,250,067

Preduzeće nema upisane hipoteke i zaloge na nekretninama i opremi.

Na teret rezultata (neraspoređenog dobitka) iz ranijih godina izvršena je korekcija nastale po osnovu neobračunate amortizacije platoa površine 23,185 m² za 2012., 2013. i 2014. godinu u ukupnom iznosu od 22,162 hiljade dinara. S obzirom da je navedena greška, zajedno sa ostalim utvrđenim greškama iz ranijih godina, materijalno značajna, u skladu sa MRS 8 – Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške izvršena korekcija uporednih podataka do najranijeg prezentovanog perioda na pozicijama Građevinski objekti (AOP 0012) i Neraspoređeni dobitak ranijih godina (AOP 0418).

Na osnovu Odluke Nadzornog odbora (Odluka Nadzornog odbora br.1909 od 26.02.2016. godine) na dan bilansa je, na teret neraspoređenog dobitka iz ranijih godina, izvršen otpis investicija u pripremi (građevinskih objekata u izgradnji) u ukupnom iznosu od 41,711 hilj. dinara koje se odnose na studije, projekte i izvršene geodetske usluge u periodu 2006. - 2015. god., za koje prema Odluci Nadzornog odbora ne postoji mogućnost realizacije.

7. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

u hiljadama dinara

Ime pravnog lica u čijem kapitalu je učešće	Vlasnički udeo (%)	Valuta	Bruto iznos	Ispravka vrednosti	Neto iznos
AD „BANAT“ Banatski Karlovac	0.08	RSD	1,286	1,286	
„Futura plus“ doo. Beograd		RSD	220	220	
a) Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju			1,506	1,506	
Dugoročno dati stambeni krediti zaposlenima			651	62	589
b) Ostali dugoročni finansijski plasmani			651	62	589
Ukupno učešća u kapitalu (a do b)			2,157	1,568	589

Ostali dugoročni finansijski plasmani

u hiljadama dinara

Ime dužnika	Vrsta finansijskog plasmana	Rok naplate	Obezbeđenje	Valuta	Bruto iznos	Ispravka vrednosti	Neto iznos
Zaposleni JKP „GRADSKE PIJACE“	Dugoročno dati zajmovi zaposlenima po osnovu otkupa stanova solidarnosti i individualne stambenu izgradnju.	10-15 godina	Hipoteka	RSD	651	62	589
Ostali dugoročni finansijski plasmani - ukupno							589

Preduzeće je 08.04.2015. godine zaključilo Ugovor o prenosu udela sa osnivačem - Grad Beograd (Ug. je zaveden 08.04.2014. godine u Beogradu pod brojem UOP - 1663/2015) kojim je izvršen prenos bez naknade 40% udela u osnovnom kapitalu privrednog društva „VELETRŽNICA-BEOGRAD“ doo. Navedeni udeo u osnovnom kapitalu se sastoji od upisanog novčanog kapitala u iznosu od 5,773,642.69 EUR (uplaćeni novčani kapital iznosi 150,000,000.00 RSD na dan 19.04.2012. god. i 50,000,000.00 RSD na dan 01.02.2012. godine) i upisanog i unetog nenovčanog kapitala (na dan 04.01.2012. godine) u iznosu od 705,920,218.06 RSD. Prenos udela bez naknade je registrovan kod Agencije za privredne registre Rešenjem BD 30679/2015 od 09.04.2015. godine. Prenos udela bez naknade je evidentiran na teret ostalih rashoda u iznosu ukupne vrednosti učešća u osnovnom kapitalu privrednog društva „VELETRŽNICA-BEOGRAD“ doo. po osnovu uplaćenih i unetih uloga (905,920 hiljada dinara),.

8. ZALIHE

Zalihe materijala, alata i sitnog inventara u iznosu od 7,678 hiljada dinara obuhvataju pomoćni materijal (4,777 hiljada dinara) i kancelarijski materijal (1,402 hiljadu dinara), kao i sitan inventar i HTZ opremu (1,499 hiljada dinara).

Obračun izlaza zaliha se vrši po metodu prosečne ponderisane nabavne cene. Prilikom stavljanja u upotrebu sitan inventar i alat se otpisu 100%.

Starosna struktura plaćenih avansa za zalihe i usluge**u hiljadama dinara**

Starost plaćenih avansa za zalihe i usluge u danima	Do 365 dana	Preko godinu dana	Ukupno
Plaćeni avansi, bruto	576		576
Ispravka vrednosti			
Plaćeni avansi, neto	576		576

9. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE**u hiljadama dinara**

Opis	Kupci u zemlji - ostala povezana pravna lica		Kupci u zemlji	Ukupno
	1	2		
Bruto potraživanje na početku godine		11,616	136,074	147,690
Bruto potraživanje na kraju godine		11,616	132,471	144,087
Ispravka vrednosti na početku godine		10,114	89,070	99,184
Smanjenje ispravke vrednosti u toku godine po osnovu direktnog otpisa (Odluka o usvajanju Izveštaja Centralne popisne komisije o izvršenom redovnom godišnjem popisu imovine, obaveza i potraživanja Preduzeća na dan 31.12.2015. godine br. 1108 od 03.02.2015. godine) ž			1,380	1,380
Smanjenje ispravke vrednosti u toku godine po osnovu direktnog otpisa po redovnom godišnjem popisu (Odluka o regulisanju plaćanja duga zakupaca-dužnika pijačnog poslovnog prostora kojim upravlja Preduzeće br. 8523/2 od 15.09.2014. godine i Sporazumi zaključeni sa zakupcima u skladu sa istom) i presude Privrednog suda u Beogradu br. 16-II-13479/10 od 08.12.2012. godine)			1,051	1,051
Smanjenje ispravke vrednosti u toku godine po osnovu naplate			16,761	16,761
Povećanje ispravke vrednosti u toku godine		1,502	11,386	12,888
Ispravka vrednosti na kraju godine		11,616	81,264	92,880

NETO STANJE

31.12.2015. godine		51,207	51,207
31.12.2014. godine	1,502	47,004	48,506

u hiljadama dinara

Starost potraživanja u danima	Potraživanja do 180 dana starosti i potraživanja preko 180 dana naplaćena do 31.01.2016. godine	Potraživanja starija od 180 dana koja nisu naplaćena do 31.01.2016. godine	Ukupno (2+3)
1	2	3	4
Kupci u zemlji - ostala povezana pravna lica (bruto)		11,616	11,616
Ispravka vrednosti		11,616	11,616
Neto potraživanja			
Kupci u zemlji (bruto)	51,207	81,264	132,471
Ispravka vrednosti		(81,264)	(81,264)
Neto potraživanja	51,207		51,207

Obezvredenje (ispravka vrednosti) potraživanja vrši se za iznos dospelih potraživanja koja su dospela, a nisu naplaćena u periodu od 180 dana pre datuma bilansa sa izuzetkom potraživanja koja su naplaćena do 31.01.2016. godine. Obezvredenje u toku godine i naplata obezvređenih potraživanja se preko računa ispravke vrednosti potraživanja evidentiraju u korist ili na teret bilansa uspeha. Naplata potraživanja uključuje se u bilansu uspeha kao prihod od uklađivanja vrednosti imovine. Na dospela nenaplaćena potraživanja Preduzeće ne vrši obračun zatezne kamate. Kamata se obračunava u momentu naplate potraživanja. Naplata potraživanja je obezbeđena uplatom depozita u visini 3 mesečna zakupa ili menicom na neograničen iznos.

10. DRUGA POTRAŽIVANJA**u hiljadama dinara**

	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
Potraživanja od zaposlenih	410	449
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	222	41
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju	2,061	1,897
Ostala kratkoročna potraživanja	6	
DRUGA POTRAŽIVANJA:	2,699	2,387

11. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI**u hiljadama dinara**

Opis	Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	Ostali kratkoročni plasmani	Ukupno
1	2	3	4	5
Bruto stanje na početku godine	310,000		889,203	1,199,203
Bruto stanje na kraju godine	290,000		1,146,923	1,436,923
Ispravka vrednosti na početku godine			26,203	26,203
Ispravka vrednosti na kraju godine			22,923	22,923
NETO STANJE				
31.12.2015. godine	290,000		1,124,000	1,414,000
31.12.2014. godine	310,000		863,000	1,173,000

Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji u iznosu od 290,000 hiljada dinara se odnose na kratkoročne beskamratne pozajmice date povezanim pravnim licima JKP GSP „BEOGRAD“ Beograd (280,000 hilj. dinara) i JKP „BEOGRAD-PUT“ Beograd (10,000 hilj. dinara).

Ostali kratkoročni finansijski plasmani iskazani na dan 31. decembra 2015. godine u iznosu od 1,124,000 hiljada RSD (2014. godine – 863,000 hiljada RSD) odnose se na kratkoročna oročena sredstva kod „Komercijalne banke“ ad. Beograd (350,000 hilj. RSD) „Banka Intesa“ a.d. Beograd. (674,000 hilj. RSD), kod „Poštanske štedionice“ a.d. Beograd (100,000) Ugovorena kamatna stopa je varijabilana i kreće se u rasponu od referentna stopa NBS - 2.00 p.p. na godišnjem nivou („Banka Intesa“ a.d.) do referentna stopa NBS - 0.95 p.p. na godišnjem nivou („Komercijalna banka“ ad. Beograd).

12. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA**u hiljadama dinara**

	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
1. Dinarski poslovni račun	86,665	88,011
UKUPNO (1)	86,665	88,011

13. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	u hiljadama dinara	
	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
1. Unapred plaćeni troškovi	832	1,375
2. Ostala aktivna vremenska razgraničenja	2,192	3,400
UKUPNO (1 do 2)	3,024	4,775

Unapred plaćeni troškovi u iznosu od 832 hiljada dinara se odnose na:

- unapred plaćene premije osiguranja u iznosu od 79 hiljade dinara,
- unapred plaćene pretplate za stručne časopise, publikacije i pristupe portalima u iznosu od 208 hiljada dinara i
- unapred plaćene markice za prevoz zaposlenih (januar 2016. godine) u iznosu od 544 hiljada dinara.

Ostala aktivna vremenska razgraničenja u iznosu od 2,192 hiljada dinara se odnose na obračunate prihode od kamata po osnovu oročenih depozita koji se odnose na obračunski period (2015. godina), a koji dospevaju za naplatu (i naplaćeni su) u narednom obračunskom periodu (januar 2016. godine).

14. KAPITAL

U toku godine izvršeno je usaglašavanje osnovnog kapitala u poslovnim knjigama Preduzeća sa registrovanim osnovnim kapitalom kod Agencije za privredne registre. Usklađivanje je izvršeno na osnovu Odluke o izmeni odluke o promeni osnivačkog akta JKP „GRADSKE PIJACE“ broj 3-23/13-C-20 od 22.11.2013. godine u skladu sa kojom je izvršena je registracija osnovnog kapitala kod Agencije za privredne registre (Rešenje Agencije za privredne registre BD 24119/2014 od 24.03.2014. godine). Osnovni kapital je upisan kod Agencije za privredne registre kao novčani ulog u iznosu od 2,338,716,627.32 dinara i odgovara zbiru osnovnog (2,282,217,462.39 dinara) i ostalog osnovnog kapitala (56,449,164.92 dinara) u poslovnim knjigama Preduzeća.

Budući da je registracija kod Agencije za privredne registre izvršena u toku 2014. godine (Rešenje Agencije za privredne registre BD 24119/2014 od 24.03.2014. godine), a da Preduzeće u poslovnim knjigama za 2014. godinu nije izvršilo reklasifikaciju ostalog osnovnog kapitala na osnovni - državni kapital, u bilansu stanja je u koloni prethodna godina (31.12.) izvršena korekcija uporednih podataka na pozicijama Državni kapital (AOP 0406) i Ostali osnovni kapital (AOP 0410).

Ispravka materijalno značajnih grešaka iz ranijih godina

Revalorizacione rezerve

Preduzeće do 2015. godine nije vršilo obračun odloženih poreza u skladu sa MRS 12 - Porezi iz dobitka. Na dan bilansa izvršen je obračun odloženih poreskih obaveza nastalih po osnovu oporezive privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti imovine i njene poreske osnovice (511,564 hiljade dinara), a budući da kod prve primene MSFI 01.01.2006. godine nije izvršen prenos sa revalorizacionih rezervi 10% pozitivnog efekta procene nematerijalnih ulaganja, građevinskih objekata, investicionih nekretnina i opreme, na dan bilansa je izvršena korekcija materijalno značajne greške po tom osnovu, prenosom 10% revalorizacionih rezervi (10% je važeća poreska stopa poreza na dobit na dan 01.01.2016. godine) na odložene poreske obaveze u ukupnom iznosu od 427.500 hiljada dinara. U navedenom iznosu izvršena je korekcija uporednih podataka do najranijeg prezentovanog perioda na pozicijama Revalorizacione rezerve (AOP 0414) i Odložene poreske obaveze (0441). Za razliku do iznosa obračunatih odloženih poreskih obaveza za 2013. godinu (530,144 hiljade dinara) i 2014. godinu (522,894 hiljade dinara) korigovan je neraspoređeni dobitak iz ranijih godina u uporednim podacima obaveza za 2013. godinu (smanjenje - 102,644 hiljada dinara) i 2014. godinu (povećanje - 7,250 hiljada dinara).

Neraspoređeni dobitak iz ranijih godina

Na teret rezultata (neraspoređenog dobitka) iz ranijih godina izvršena je ispravka materijalno značajnih grešaka iz ranijih godina, kao i korekcija uporednih podataka do najranijeg prezentovanog perioda u skladu sa MRS 8 – Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške. Korekcija je izvršena po osnovu sledećih grešaka:

- neobračunata amortizacija platoa površine 23,185 m² za 2012., 2013. i 2014. godinu u ukupnom iznosu od 22,162 hiljade dinara. Izvršena korekcija uporednih podataka do najranijeg prezentovanog perioda na pozicijama Građevinski objekti (AOP 0012) i Neraspoređeni dobitak ranijih godina (AOP 0418);
- prenosa u rezerve revalorizacionih rezervi koje potiču od građevinskih objekata i opreme unetih kao osnivački ulog u VELETRŽNICA-BEOGRAD doo. Beograd u iznosu od 115,054 hiljada dinara. Izvršena korekcija uporednih podataka do najranijeg prezentovanog perioda na pozicijama Rezerve (AOP 0413) i Neraspoređeni dobitak ranijih godina (AOP 0418);
- neizvršeno ukidanje revalorizacionih rezervi isknjiženog građevinskog zemljišta-Kvantaš u iznosu od 27.273 hiljada dinara. Izvršena korekcija uporednih podataka do najranijeg prezentovanog perioda na pozicijama revalorizacione rezerve (AOP 0414) i Neraspoređeni dobitak ranijih godina (AOP 0418);
- neizvršenog obračuna odloženih poreskih obaveza po osnovu oporezive privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti imovine i njene poreske osnovice na dan 31.12.2013. godine (smanjenje - 102,644 hiljada dinara) i 31.12.2014. godine (povećanje - 7,250 hiljada dinara).

15. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE

	u hiljadama dinara	
	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
Odložene poreske obaveze po osnovu (a do c)	405,514	522,894
a) razlike između knjigovodstvene vrednosti imovine i njene poreske osnovice i	511,564	522,894
b) neiskorišćenog poreskog kredita	(106,050)	

16. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Ostale kratkoročne finansijske obaveze u iznosu od 5,079 hiljada dinara (2014. godine – 608 hiljade dinara) se odnose na primljene kratkoročne depozite zakupaca naplaćene po osnovu obezbeđenja urednog izmirenja ugovorenih obaveza zakupa.

17. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

	u hiljadama dinara	
	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
1. Neto obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	5,679	7,281
2. Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	2,142	2,785
3. Obaveze za porez i doprinose na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	1,400	1,801
4. Obaveze za bruto naknade zarada koje se refundiraju	145	144
5. Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima	490	32
6. Ostale obaveze	1,570	2,008
OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 6)	9,365	12,011

18. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DORPINOSE I DRUGE DAŽBINE

	u hiljadama dinara	
	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
1. Obaveze za porez iz rezultata	14,634	6,598
2. Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	301	7
OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DORPINOSE I DRUGE DAŽBINE (1 DO 2)	14,935	6,605

19. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	u hiljadama dinara	
	31. decembra 2015.	31. decembra 2014.
1. Unapred obračunati troškovi	6,139	1,019
2. Obračunati prohodi budućeg perioda	11	
3. Odloženi prihodi i primljene donacije	337,876	345,741
PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA (1 do 3)	344,026	346,760

20. DRUGI POSLOVNI PRIHODI

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2015.	01.01-31.12. 2014.
1. Ostali poslovni prihodi	72,492	39,914
DRUGI POSLOVNI PRIHODI (1)	72,492	39,914

21. TROŠKOVI MATERIJALA

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2015.	01.01-31.12. 2014.
1. Troškovi ostalog (režijskog) materijala	11,365	13,656
2. Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	564	3,798
TROŠKOVI MATERIJALA (1 do 2)	11,929	17,454

22. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2015.	01.01-31.12. 2014.
1. Troškovi zarada i naknada (bruto)	208,105	252,076
2. Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade na teret poslodavca	37,252	45,121
3. Troškovi naknada po ugovoru o delu		9,152
4. Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	12,719	6,251
5. Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	418	1,519
6. Troškovi naknada direktoru odnosno članovima organima upravljanja i nadzora	1,234	2,212
7. Ostali lični rashodi i naknade	19,977	16,015
TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI (1 do 8)	279,706	332,346

23. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2015.	01.01-31.12. 2014.
1. Troškovi transportnih usluga	5,632	6,715
2. Troškovi usluga na održavanju	17,053	22,424
3. Troškovi zakupnina	3,078	6,652
4. Troškovi reklame i propagande	3,432	2,234
5. Troškovi ostalih usluga	214,877	242,529
TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA (1 do 5)	244,072	280,554

24. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2015.	01.01-31.12. 2014.
1. Troškovi neproizvodnih usluga	5,689	6,820
2. Troškovi reprezentacije	1,396	2,488
3. Troškovi premije osiguranja	4,343	15,431
4. Troškovi platnog prometa	1,079	1,202
5. Troškovi članarina	1,352	1,725
6. Troškovi poreza	16,976	16,558
7. Ostali nematerijalni troškovi	25,098	7,618
NEMATERIJALNI TROŠKOVI (1 do 7)	55,933	51,842

25. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2015.	01.01-31.12. 2014.
1. Prihodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	251	52
2. Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	20,041	18,774
PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE (1 do 2)	20,292	18,826

26. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2015.	01.01-31.12. 2014.
1. Obezvredenje potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	12,888	25,082
RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE (1)	12,888	25,082

27. OSTALI PRIHODI

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2015.	01.01-31.12. 2014.
1. Viškovi	929	
2. Ostali nepomenuti prihodi	677	1,796
OSTALI PRIHODI (1 do 2)	1,606	1,796

28. OSTALI RASHODI

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2015.	01.01-31.12. 2014.
1. Gubici po osnovu rashodavanja i prodaje nemater. imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	356	895
2. Manjkovi	57	
3. Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja		74
4. Rashodi po osnovu rashodavanja zaliha materijala i robe	139	147
5. Ostali nepomenuti rashodi	908,613	6,134
OSTALI RASHODI (1 do 4)	909,165	7,250

29. NETO DOBITAK/NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

	u hiljadama dinara	
	01.01-31.12. 2015.	01.01-31.12. 2014.
1. Prihodi po osnovu ispravki grešaka iz ranijih godina koje nisu materijalno značajne	344	998
2. Rashod po osnovu ispravki grešaka iz ranijih godina koje nisu materijalno značajne	3,807	2,637
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja (1-2)	3,463	1,639

30. ZNAČAJNI DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Nema značajnijih događaja nakon datuma bilansa koji bi mogli imati uticaj na poslovanje Preduzeća.

31. POTENCIJALNA SREDSTVA I OBAVEZE

Sudski sporovi

Preduzeće sa stanjem na dan 31. decembra 2015. godine vodi više sudskih sporova u kojima se javlja kao tuženi i tužilac. Vrednost sudskih sporova koji se vode protiv Preduzeća po osnovu naknada za eksproprisano zemljište (194,075 hilj. dinara) i naknada štete (12,849 hilj. dinara), sa stanjem na dan 31. decembra 2015. godine iznosi 206,924 hiljada dinara. Rukovodstvo Preduzeća ne očekuje gubitke u narednom periodu po osnovu ovih sudskih sporova i shodno tome nije izvršilo rezervisanje za potencijalne gubitke po sudskim sporovima.

32. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Ciljevi upravljanja rizicima finansijskih instrumenata

Poslovanje Preduzeća je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišnom riziku, finansijskom riziku (deviznom i kamatnom), kreditnom riziku i riziku likvidnosti. Finansijski rizici se sagledavaju na vremenskoj osnovi i prevashodno se izbegavaju umanjem izloženosti Preduzeća ovim rizicima.

Preduzeće ne koristi nikakve finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano tržište takvih instrumenata u Republici Srbiji.

Tržišni rizik

Preduzeće je osetljivo na prisustvo sistemskih rizika koji podrazumevaju rizike ekonomskog okruženja u okviru države, privredne grane i sl. na koje Preduzeće ne može da utiče: inflacija, promena poreskih propisa, carinskih propisa, limitiranje kamatnih stopa, privrednog okruženja, konkurencije, sirovinske baze i sl.

Ukoliko postoje nesistemski rizici, oni se identifikuju kroz uspešnost poslovanja uprave Preduzeća.

Finansijski rizik

U svom poslovanju Preduzeće je izloženo finansijskim rizicima koji se javlja kao devizni rizik i rizik od promene kamatnih stopa. Zadatak upravljanja tržišnim rizicima jeste da se upravlja i kontroliše izloženost tržišnim rizicima u okviru prihvatljivih pokazatelja, uz optimizaciju prinosa Preduzeća.

Devizni rizik

Izloženost Preduzeća deviznom riziku se odnosi na ostale dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane, potraživanja, gotovinu i gotovinske ekvivalente, dugoročne kredite, ostale dugoročne obaveze, kratkoročne finansijske obaveze i obaveze iz poslovanja nominirane u stranoj valuti.

Preduzeća nema monetarna sredstva i obaveze u stranim valutama na dan izveštavanjaj i usled toga nije izloženo deviznom riziku.

Kamatni rizik

Preduzeće je izloženo riziku promene kamatnih stopa na plasmanima kod kojih su kamatne stope varijabilne. Ovaj rizik zavisi od finansijskog tržišta i Preduzeće nema na raspolaganju instrumente kojima bi ublažilo njegov uticaj.

Struktura plasmana i obaveza na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine sa stanovišta izloženosti kamatnom riziku data je u sledećem pregledu:

	u hiljadama dinara	
Finansijska sredstva		
<i>Nekamatonosna</i>	151,160	1,355,566
Kamatonosna (fiksna kamatna stopa)	280,000	-
Kamatonosna (varijabilna kamatna stopa)	1,124,000	863,000
	1,555,160	2,218,566
Finansijske obaveze		
<i>Nekamatonosne</i>	33,054	39,044
Kamatonosne (fiksna kamatna stopa)	-	-
Kamatonosne (varijabilna kamatna stopa)	-	-
	33,054	39,044

Naredna tabela prikazuje analizu osetljivosti neto dobitka za tekuću poslovnu 2015. godinu na realno moguće promene u kamatnim stopama za 1% (2014. godine - 1%), počev od 1. januara. Povećanje odnosno smanjenje od 1% predstavlja realno moguću promenu kamatnih stopa, imajući u vidu postojeće tržišne uslove. Ova analiza primenjena je na finansijske instrumente Preduzeća koji su postojali na dan bilansa stanja i pretpostavlja da su sve ostale varijable nepromenjene.

	2015		u hiljadama dinara	
	1%	-1%	2014	1%
	-1%	1%	-1%	1%
Finansijska sredstva	14,040	(14,040)	8,630	(8,630)
Finansijske obaveze	-	-	-	-
	14,040	(14,040)	8,630	(8,630)

Kreditni rizik

Preduzeće je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vreme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak Preduzeća. Kreditni rizik obuhvata dugoročne i kratkoročne finansijske plasmane, potraživanja i date garancije i jemstva trećim licima.

U Republici Srbiji ne postoje specijalizovane rejting agencije koje vrše nezavisnu klasifikaciju i rangiranje privrednih društava. Usled toga, Preduzeće je prinuđeno da koristi ostale javno dostupne finansijske informacije (npr. podatke o bonitetu koje pruža Agencija za privredne registre) i interne istorijske podatke o saradnji sa određenim poslovnim partnerom u cilju određivanja njegovog boniteta. Na osnovu boniteta kupca, utvrđuje se iznos njegove maksimalne kreditne izloženosti, u skladu sa poslovnom politikom usvojenom od strane rukovodstva Preduzeća. Iznos maksimalne kreditne izloženosti revidira se najmanje jednom godišnje.

U slučaju povećanja iznosa dospelih potraživanja i shodno tome povećane izloženosti kreditnom riziku, Preduzeće primenjuje mehanizme predviđene poslovnom politikom.

Izloženost Preduzeća kreditnom riziku ograničena je uglavnom na potraživanja od kupaca na dan bilansa. Nominalni iznos potraživanja od kupaca, pre izvršene ispravke vrednosti, sastoji se od velikog broja potraživanja, koja se u potpunosti odnose na potraživanja od kupaca u zemlji.

Rizik likvidnosti

Rukovodstvo Preduzeća upravlja rizikom likvidnosti na način koji mu obezbeđuje da Preduzeće u svakom trenutku mora da ispunjava sve svoje dospеле obaveze. Preduzeće upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa priliva finansijskih sredstava i dospeća obaveza.

Ročnost dospeća finansijskih obaveza Preduzeća data je u sledećoj tabeli:

2015. godina	u hiljadama dinara			
	do 1 godine	od 1 do 2 godine	od 2 do 5 godina	Ukupno
Dugoročni krediti	-	-	-	-
Obaveze iz poslovanja	16.550	-	-	16.550
Krat. finan. obaveze	5.079	-	-	5.079
Ostale krat. obaveze	11.425	-	-	11.425
	33.054	-	-	33.054
2014. godina	do 1 godine	od 1 do 2 godine	od 2 do 5 godina	Ukupno
Dugoročni krediti	-	-	-	-
Obaveze iz poslovanja	24,385	-	-	24,385
Krat. finan. obaveze	608	-	-	608

Ostale krat. obaveze	14,051	-	-	14,051
	39,044	-	-	39,044

Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim novčanim tokovima na osnovu najranijeg datuma na koji će Preduzeće biti obavezno da takve obaveze namiri (aktuelni anuitetni plan).

INDIKATORI OPŠTE LIKVIDNOSTI		2015. godina	2014. godina
1	OBRTNA IMOVINA / KRATKOROČNE OBAVEZE	3.91	3.34
INDIKATORI UBRZANE LIKVIDNOST			
2	OBRTNA IMOVINA BEZ ZALIHA / KRATKOROČNE OBAVEZE	3.89	3.31
INDIKATORI TRENUTNE LIKVIDNOSTI			
3	GOTOVINA I GOT. EKIVALENTI/ DOSPELE KRATKOROČNE OBAVEZE	0.22	0.22

33. UPRAVLJANJE RIZIKOM KAPITALA

U postupku upravljanja kapitalnim rizikom, rukovodstvo Preduzeća ima za cilj očuvanje mogućnosti da posluje po principu stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući prinose vlasnicima i drugim interesnim stranama putem optimizacije odnosa duga i kapitala. Rukovodstvo Preduzeća pregleda strukturu odnosa dugova i kapitala na godišnjoj osnovi.

Preduzeće analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti. Ovaj pokazatelj izračunava se kao odnos neto obaveza (zaduženosti) i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze (kratkoročne i dugoročne) umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupan kapital predstavlja zbir svih kategorija kapitala prikazanih u bilansu stanja i neto zaduženosti.

Pokazatelji zaduženosti na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine su bili sledeći:

	u hiljadama dinara	
1. Ukupne obaveze (dugoročne i kratkoročne)	401,021	398,472
2. Ukupan sopstveni kapital	5,875,587	6,561,967
Pokazatelj zaduženosti (koeficijent 1/2)	6.8%	6.1%

Koeficijent zaduženosti je ispod 10% što upućuje na izrazito nizak rizik zaduženosti

34. POVEZANE STRANE

Preduzeće u 2015. godine nije obavljalo poslovne transakcije sa povezanim licima.

U toku 2014. godine obavljene su sledeće transakcije sa povezanim pravnim licima:

	u hiljadama dinara	
	2015.	2014.
PRIHODI OD PRODAJE		
- ostala povezana pravna lica		6,219
		6,219
POTRAŽIVANJA I PLASMANI		
Potraživanja od kupaca:		
- ostala povezana pravna lica		1,502
		1,502
		1,502

35. PORESKI RIZICI

Poreski propisi Republike Srbije se često različito tumače i predmet su čestih izmena. Tumačenje poreskih propisa od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Preduzeća mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Usled toga, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Preduzeću može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Period zastarelosti poreske obaveze je pet godina, odnosno poreske vlasti imaju pravo da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od kada je obaveza nastala.

36. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Preduzeće je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, nisu utvrđena materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze.

37. NAČELO STALNOSTI POSLOVANJA

Finansijski izveštaji su sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (načelo uzročnosti) i načelu stalnosti poslovanja.

Prema načelu nastanka poslovnog događaja učinci poslovnih promena i drugih događaja se priznaju u momentu nastanka (a ne kada se gotovina ili njen ekvivalent primi ili isplati). Finansijski izveštaji sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (osim Izveštaja o tokovima gotovine) pružaju informacije ne samo o poslovnim promenama iz prethodnog perioda, koje uključuju isplatu i prijem gotovine, već takođe i o obavezama za isplatu gotovine u budućem periodu i o resursima koji predstavljaju gotovinu koja će biti primljena u budućem periodu.

Finansijski izveštaji su sastavljeni pod pretpostavkom da će Preduzeće da posluje u neograničenom vremenskom periodu i da će da nastavi sa poslovanjem i u doglednoj budućnosti.

Direktor:

M.P.

Ivan Sočo